Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2025/3711

17.9.2025.

P9_TA(2024)0381

Centieni Gruzijā no jauna ieviest ārvalstu aģentu likumu un radītie ierobežojumi pilsoniskajai sabiedrībai

Eiropas Parlamenta 2024. gada 25. aprīļa rezolūcija par centieniem Gruzijā no jauna ieviest ārvalstu aģentu likumu un tā radītajiem ierobežojumiem pilsoniskajai sabiedrībai (2024/2703(RSP))

(C/2025/3711)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Gruziju,

— ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja un kaimiņattiecību un paplašināšanās komisāra 2024. gada 17. aprīļa paziņojumu par ārvalstu ietekmes pārredzamības likuma pieņemšanu,

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta 2024. gada 4. aprīļa paziņojumu par ārvalstu ietekmes pārredzamības likumprojektu,

— ņemot vērā Eiropadomes 2023. gada 14. un 15. decembra secinājumus,

— ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu "2023. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku" (COM(2023)0690),

— ņemot vērā Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Gruziju, no otras puses ([1]),

— ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,

— ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,

— ņemot vērā Ārlietu komitejas priekšsēdētāja, Delegācijas attiecībām ar Dienvidkaukāza valstīm priekšsēdētājas un Eiropas Parlamenta pastāvīgā referenta Gruzijas jautājumos 2024. gada 18. aprīļa kopīgo paziņojumu par likumprojekta par ārvalstu ietekmes pārredzamību atkārtotu virzīšanu pieņemšanai Gruzijā,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā uzskatu, vārda, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvības īstenošana ir Gruzijas konstitūcijā nostiprinātas pamattiesības;

B. tā kā Gruzija kā Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas parakstītāja un Eiropas Padomes un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas locekle ir apņēmusies ievērot demokrātijas principus un tiesiskumu un respektēt pamatbrīvības un cilvēktiesības;

C. tā kā Eiropas Savienība sagaida, ka Gruzija kā ES kandidātvalsts pilnībā ievēros Asociācijas nolīgumu un citas starptautiskās saistības, ko tā ir uzņēmusies, un jo īpaši pildīs nosacījumus un veiks pasākumus, kas izklāstīti Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumā; tā kā Eiropadome nolēma piešķirt Gruzijai kandidātvalsts statusu ar nosacījumu, ka minētie pasākumi tiks veikti; tā kā minētajā ieteikumā Gruzija ir aicināta nodrošināt, ka pilsoniskā sabiedrība spēj brīvi darboties (9. pasākums), un cīnīties pret dezinformāciju par ES un tās vērtībām (1. pasākums), un tā kā minētais likumprojekts pārkāpj abus mērķus;

D. tā kā 2024. gada 17. aprīlī Gruzijas parlaments, 83 deputātiem balsojot "par" un nevienam "pret", pirmajā lasījumā pieņēma tā saukto ārvalstu ietekmes pārredzamības likumu, neraugoties uz Gruzijas pilsoņu masveida protestiem, Gruzijas prezidentes pausto kritiku, kura šo likumprojektu nosauca par "valsts sabotāžu virzībā uz Eiropu", valstī un starptautiski pausto nosodījumu un Gruzijas Eiropas partneru vairākkārtējiem aicinājumiem atsaukt šo likumprojektu; tā kā saskaņā ar šo likumu organizācijām, kas vairāk nekā 20 % no sava finansējuma saņem no ārvalstīm, būtu divi mēneši, lai reģistrētos kā "organizācijām, kas īsteno ārvalstu varas intereses" un pārdēvētos par šādām organizācijām; tā kā šādām organizācijām tiktu noteiktas papildu pārbaudes, ziņošanas prasības un, iespējams, sankcijas, tostarp administratīvi sodi līdz 25 000 GEL; tā kā šis likums nopietni ierobežotu mediju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēju brīvi rīkoties;

([1]) OV L 261, 30.8.2014., 4. lpp.

E. tā kā likumīgais mērķis nodrošināt to nevalstisko organizāciju pārredzamību, kuras saņem ārvalstu finansējumu, nekādi nevar attaisnot pasākumus, kas ierobežo NVO darbību, jo īpaši demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību jomā;

F. tā kā šis likumprojekts tiek ierosināts laikā, kad Gruzijā pieaug uzbrukumi pilsoniskajai sabiedrībai un neatkarīgiem medijiem, kā arī starptautisko līdzekļu devēju sniegtajam demokrātijas atbalstam, lai jūtami sašaurinātu pilsonisko telpu un publiskajā telpā apklusinātu kritiska viedokļa paudējus, cita starpā samazinot piekļuvi ārvalstu finansējumam; tā kā šis likumprojekts ir tikai jaunākā no Gruzijas valdības priekšvēlēšanu likumdošanas un citām iniciatīvām, kas ietver arī paziņojumu par konstitūcijas grozījumiem, lai cīnītos pret "LGBT propagandu" un atceltu politiku, ar kuru nosaka dzimumu kvotas attiecībā uz sievietēm parlamentā, un kas apdraud demokrātiskās reformas un veicina dezinformāciju par ES, tās vērtībām un politiku; tā kā Eiropas Parlaments jau iepriekšējās rezolūcijās ir aicinājis veikt pasākumus, kas mazinātu oligarhu interešu destruktīvo ietekmi uz Gruzijas politiku un ekonomiku, tostarp žurnālistu un politisko pretinieku politiski motivētu vajāšanu, piemēram, bijušā prezidenta Mihaila Saakašvili vajāšanu, kuru Parlaments ir aicinājis atbrīvot uz humānu apsvērumu pamata, lai viņš varētu saņemt medicīnisko aprūpi ārzemēs,

1. stingri nosoda pretrunīgā ārvalstu ietekmes pārredzamības likumprojekta atkārtotu virzīšanu pieņemšanai, ar kuru pilsoniskajai sabiedrībai un neatkarīgajiem medijiem tiktu noteikti situāciju pasliktinoši ierobežojumi un mazinātas iespējas darboties brīvi un kas tādējādi ir izraisījis masveida protestus, kuros ir iesaistīta Gruzijas sabiedrība, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, neatkarīgie mediji, ievērojamas publiskās personas un valsts Eiropas un starptautiskie partneri;

2. uzsver, ka likumprojekts nav saderīgs ar ES vērtībām un demokrātijas principiem, ir pretrunā Gruzijas vēlmei pievienoties ES, kaitē Gruzijas starptautiskajai reputācijai un apdraud valsts eiroatlantisko integrāciju;

3. uzsver, ka ES pievienošanās sarunas nedrīkst sāk, kamēr šis likums ir daļa no Gruzijas tiesību sistēmas;

4. tādējādi mudina Gruzijas parlamentu apturēt parlamentāro procedūru, kuras rezultātā šis likums tiktu pieņemts, un mudina Gruzijas valdību ievērot 2023. gada maijā pausto solījumu, kad tā paziņoja, ka tā bez nosacījumiem atsauks likumprojektu, ar kuru tiktu ierobežota pilsoniskā sabiedrība un neatkarīgie mediji, un necentīsies to ierosināt atkārtoti; aicina Gruzijas valdību arī atturēties no tādu citu likumprojektu ierosināšanas, kas ir pretrunā demokrātijas principiem, tiesiskumam, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām un kas tādējādi būtu pretrunā Kopenhāgenas kritērijiem par dalību ES;

5. norāda, ka šis likumprojekts nesaskan ar Gruzijas tautas lielākās daļas vēlmi dzīvot demokrātiskā sabiedrībā, turpināt demokrātiskās un tiesiskuma reformas, veidot ciešu sadarbību ar eiroatlantiskajiem partneriem un turpināt virzību uz iestāšanos ES;

6. uzsver, ka tiesības uz vārda un pulcēšanās brīvību un miermīlīgiem protestiem ir pamatbrīvības un ka tās ir jāievēro jebkādos apstākļos, jo īpaši valstī, kas vēlas pievienoties ES;

7. mudina Gruzijas valdību ievērot Gruzijas pilsoņu konstitucionālās tiesības un tādējādi pauž bažas par ziņojumiem, ka policija ir pielietojusi nesamērīgu spēku, lai izkliedētu protestētājus, kuri piedalījās demonstrācijās pret pretrunīgo likumprojektu; aicina Gruzijas iestādes veikt izmeklēšanu un saukt pie atbildības personas, kas ir atbildīgas par nelikumīgā un nesamērīgā spēka izmantošanu;

8. uzsver, ka pilsoniskās sabiedrības un neatkarīgo mediju īstenotā publiskā uzrauga loma ir būtiska demokrātiskai sabiedrībai un svarīga, lai turpinātu reformas, kas saistītas ar pievienošanos ES, un tādējādi aicina Gruzijas iestādes darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu vidi, kurā var pastāvēt pilsoniskā sabiedrība un neatkarīgi mediji;

9. nosoda to, ka Gruzijas valdība iedvesmojas no ļoti pretrunīgiem līdzīgiem Krievijas tiesību aktiem, piemēram, Krievijas ārvalstu aģentu likuma, ko izmanto, lai apzīmētu un diskriminētu pilsoniskās sabiedrības organizācijas un aktīvistus un apspiestu pretošanos Krievijas agresijas karam pret Ukrainu, kā arī lai apklusinātu visus valstī atlikušos kritiska viedokļa paudējus;

10. atgādina, ka 2023. gada 14. un 15. decembra Eiropadome piešķīra Gruzijai kandidātvalsts statusu ar nosacījumu, ka tiks veikti attiecīgie pasākumi, kas izklāstīti Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumā; uzsver, ka šajā ieteikumā Gruzija ir aicināta nodrošināt, ka pilsoniskā sabiedrība spēj brīvi darboties, un cīnīties pret dezinformāciju par ES un tās vērtībām, un ka minētais likumprojekts ir pretrunā abiem šiem mērķiem;

11. atgādina Gruzijas valdībai par saistībām, vērtībām un principiem, ko tā apņēmās ievērot, kad tā pieteicās dalībai ES, un aicina šādi rīkoties arī Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, kaimiņattiecību un paplašināšanās komisāram un Komisijas priekšsēdētājai;

12. aicina Komisiju iesniegt Gruzijas progresa starpposma izvērtējumu par to deviņu pasākumu īstenošanu, kas norādīti Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumā;

13. aicina Komisiju nekavējoties izvērtēt Gruzijas plānotā ārvalstu aģentu likuma ietekmi uz to, vai Gruzija turpina izpildīt vīzu režīma liberalizācijas kritērijus, jo īpaši pamattiesību kritēriju, kas ir īpaši būtisks ES vīzu režīma liberalizācijas politikas elements;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt šā likumprojekta ietekmi uz ES kā līdzekļa devēju Gruzijā un skaidri informēt Gruzijas valdību un parlamentu par tā iespējamo ietekmi attiecībā uz ES finansējumu kopumā;

15. mudina Gruzijas valdību atgriezties uz Eiropas ceļa, ievērot apņemšanos respektēt, stiprināt un veicināt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamattiesības un patiesi iesaistīties to pasākumu īstenošanā, kas nepieciešami, lai izpildītu nosacījumus, kuri noteikti kandidātvalsts statusa piešķiršanā un dalībai ES, iesaistoties un sadarbojoties ar Gruzijas pilsonisko sabiedrību un politisko opozīciju;

16. pauž nožēlu par Gruzijas vienīgā oligarha Bidzina Bidzina Ivanishvili, kurš atgriezās aktīvajā politikā 2023. gada 30. decembrī un kļuva par partijas "Gruzijas sapnis" goda priekšsēdētāju, personīgo lomu pašreizējā politiskajā krīzē, īstenojot vēl vienu mēģinājumu kavēt valsts virzību uz rietumiem par labu Krievijai; atkārtoti aicina Padomi un ES demokrātiskos partnerus apsvērt iespēju piemērot individuālas sankcijas B. Ivanishvili par viņa lomu politiskās situācijas pasliktināšanā Gruzijā un par viņa darbību, kas vērsta pret iedzīvotāju interesēm;

17. atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Gruzijas tautas likumīgajiem centieniem tuvināties Eiropai un vēlmei dzīvot plaukstošā valstī, kurā nav korupcijas, kas pilnībā respektē pamattiesības, aizsargā cilvēktiesības un garantē atvērtu sabiedrību un neatkarīgus medijus; norāda, ka par pamatu lēmumam piešķirt Gruzijai ES kandidātvalsts statusu bija vēlme atzīt Gruzijas pilsoniskās sabiedrības panākumus un demokrātiskos centienus, kā arī tās pilsoņu pārliecinošo atbalstu dalībai ES;

18. mudina "Gruzijas sapņa'" vairākuma koalīciju atsaukt ierosināto konstitucionālo tiesību aktu, kas ierobežo *LGBTIQ* personu tiesības un ir uzbrukums ne tikai *LGBTIQ* kopienai, bet arī vārda brīvībai un brīvai pilsoniskajai sabiedrībai;

19. atkārtoti aicina Gruzijas iestādes atbrīvot bijušo prezidentu *Mikheil Saakashvili* humānu apsvērumu dēļ un ļaut viņam saņemt pienācīgu medicīnisko aprūpi ārvalstīs; uzsver, ka viņa lieta vēl viens apliecinājums tam, cik svarīgi ir īstenot patiesu tiesu sistēmas reformu;

20. aicina Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroju organizēt objektīvu un neatkarīgu ilgtermiņa starptautisku vēlēšanu novērošanas misiju, kas uzraudzītu 2024. gada oktobrī gaidāmās valsts parlamentārās vēlēšanas;

21. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, kā arī Gruzijas prezidentei, valdībai un parlamentam.